O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI JAMOAT XAVFSIZLIGI UNIVERSITETI

ICHKI ISHLAR ORGANLARINING HUQUQBUZARLIKLAR PROFILAKTIKASI XIZMATI FAOLIYATINI TASHKIL ETISHNING HUQUQIY ASOSLARI

Darslik

TOSHKENT

KBK - 67.408
I - 96

Darslik O‘zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti Kengashida muhokama qilingan va ma’qullangan. 2023 yil 9-avgust kunidagi 12-sonli bayonnoma

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va O‘rta maxsus ta’lim vazirining 2023-yil 22-dekabr kunidagi 537-son buyruhiga asosan nashrga tavsiya etilgan.

Mualliflar jamoasi:
Maxmudov R.M., Ismailov I., Nizameddinxodjayev U.R., Axmedov I.B., G‘ozibekov T.H.

Ichki ishlar organlarining huquqbuzarliklar profilaktikasi xizmati faoliyatini tashkil etishning huquqiy asoslari: darslik. -Toshkent: O‘zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti, 2024. - 371 bet.

Darslikda Ichki ishlar organlari huquqbuzarliklar profilaktikasi xizmati va uning hududiy yo‘nalishlari bo‘lim, bo‘linma hamda xotin-qizlar bo‘yicha bo‘lim xodimlarining xizmat vazifalari va Mahalla huquq-tartibot maskanlarini faoliyatini tartibga solishning huquqiy asoslari, huquqbuzarliklarning umumiy, maxsus, yakka tartibdagi va viktimologik profilaktik faoliyatni tashkil etish va nazorat qilish tartibi, shuningdek jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlarini ko‘rib chiqishni tashkil etish hamda muvofiqlashtirish, davlat organlari, jamoat tashkilotlari va o‘zini-o‘zi boshqarish organlari bilan hamkorlikdagi profilaktik tadbirlarni amalga oshirishni hamda zamonaviy axborot-Komunikatsiya texnologiyalarini qo‘llash tartibi hamda uni amaliyotga tatbiq etish bilan bog‘liq tushunchalar belgilab berilgan.

Mazkur darslik, O‘zbekiston Respublikasi IIV Malaka oshirish instituti tinglovchilari va IIV Akademiyasida ta’lim olayotgan kursant, tinglovchilari hamda ichki ishlar organlari Huquqbuzarliklar profilaktikasi xizmati xodimlariga shuningdek, ushbu sohada ilmiy tadqiqot olib borayotgan tadqiqotchilarga mo‘ljallangan.

Mas’ul muharrir:

Rustambayev M.X. O‘zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti boshlig‘i, yuridik fanlari doktori, professor

Taqrizchilar:

Umarov Z.R. O‘zbekiston Respublikasi IIV Malaka oshirish instituti, Maxsus-kasbiy fanlar kafedrasi dotsenti

G‘ofurov Sh.R. O‘zbekiston Respublikasi II Akademiyasi O‘quv-uslubiy boshqarma katta metodisti, yu.f.f.d. (PhD), dotsent

© Maxmudov R.M., Ismailov I.,.Selimanova S.M., G‘ozibekov T.H.,
Axmedov I.B., Nizameddinxodjayev U.R., 2024
© O‘zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti, 2024

МУНДАРИЖА

SO‘Z BOSHI 3
I BO‘LIM. JAMOAT XAVFSIZLIGI DEPARTAMENTI HUQUQBUZARLIKLAR PROFILAKTIKASI XIZMATI FAOLIYATINI TASHKIL ETISHNING NAZARIY HUQUQIY JIHATLARI 8
I BOB. JAMOAT XAVFSIZLIGI DEPARTAMENTI HUQUQBUZARLIKLAR PROFILAKTIKASI XIZMATI FAOLIYATINING TASHKIL ETISH MAQSADI, PREDMETI VA VAZIFALARI 8
1-§. Huquqbuzarliklar profilaktikasi xizmatining maqsadi, tushunchasi, obyekti va predmeti 8
2-§. Huquqbuzarliklar profilaktikasi xizmati faoliyati kursining predmeti 11
3-§. Huquqbuzarliklar profilaktikasi xizmati faoliyati kursining vazifalari: 13
II BOB. O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI ICHKI ISHLAR VAZIRLIGI JAMOAT XAVFSIZLIGI DEPARTAMENTI HUQUQBUZARLIKLAR PROFILAKTIKASI XIZMATI FAOLIYATINING HUQUQIY ASOSLARI 28
1-§. O‘zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi Jamoat xavfsizligi departamenti huquqbuzarliklar profilaktikasi xizmati, boshqarma va bo‘lim hamda bo‘linmalarning faoliyatini tashkil etilishining huquqiy asoslari 28
2-§. O‘zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi Jamoat xavfsizligi departamenti, Huquqbuzarliklar profilaktikasi xizmati faoliyatining asosiy yo‘nalishlari 41
Nazorat uchun savollar: 51
III BOB. O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI JAMOAT XAVFSIZLIGI DEPARTAMENTI, HUQUQBUZARLIKLAR PROFILAKTIKASI XIZMATI FAOLIYATINING TASHKIL ETILISHI 53
1-§. Jamoat xavfsizligi departamenti Huquqbuzarliklar profilaktikasi xizmati faoliyatinin tashkil etilishining maqsadi va vazifalari 53

2-§. Tuman (shahar) IIOFMB Jamoat xavfsizligi xizmati rahbari va Huqubuzarliklar profilaktikasi xizmati bo‘lim, bo‘linma hamda Mahalla huquq-tartibot maskani faoliyatining asosiy yo‘nalishlari 67
Nazorat uchun savollar: 92
II BO‘LIM. ICHKI ISHLAR ORGANLARINING ENG QUYI BO‘G‘INIDA TASHKIL ETILGAN TARKIBIY TUZILMANING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI 94
IV BOB. ICHKI ISHLAR ORGANLARINING ENG QUYI BO‘G‘INIDA TASHKIL ETILGAN TARKIBIY TUZILMANING MAQSADI, ASOSIY VAZIFALARI VA FUNKSIYALARI 94
1-§. Ichki ishlar organlarining quyi bo‘g‘inida tashkil etilgan tarkibiy tuzilmaning huquqiy asoslari. 94
2-§. Ichki ishlar organlarining eng quyi bo‘g‘inida tashkil etilgan tarkibiy tuzilmaning asosiy vazifalari va funksiyalari, moddiy-texnik holati hamda namunaviy talablari 102
Nazorat uchun savollar 133
V BOB. TUMAN (SHAHAR) IIO FMB JAMOAT XAVFSIZLIGI XIZMATI RAHBARI VA HPX BO‘LIMI BOSHLIG‘I, KATTA INSPEKTORLARI HUQUQBUZARLIKLAR PROFILAKTIKASINI TASHKIL ETISH FAOLIYATI 135
1-§. Tuman (shahar) Ichki ishlar organlari faoliyatini muvofiqlashtirish boshqarmalari Jamoat xavfsizligi xizmati rahbari va HPX bo‘limi boshlig‘i huquqbuzarliklar profilaktikasini tashkil etish faoliyatining huquqiy asoslari 135
2-§. Tuman (shahar) Ichki ishlar organlari faoliyatini muvofiqlashtirish boshqarmasi Jamoat xavfsizligi xizmati rahbari va HPX bo‘lim boshlig‘i hamda katta inspektorlarining huquqbuzarliklarning “umumiy” profilaktikasini tashkil etishning asosiy yo‘nalishlari va chora-tadbirlari 140
3-§. Tuman (shahar) IIOFMB Jamoat xavfsizligi xizmati rahbari va HPX bo‘lim boshlig‘i hamda katta inspektorlarining huquqbuzarliklarning “maxsus” profilaktikasini tashkil etishning asosiy yo‘nalishlari va chora-tadbirlari 146
4-§. Tuman (shahar) IIOFMB jamoat xavfsizligi xizmati rahbari va HPX

bo‘lim boshlig‘i hamda katta inspektorlarining huquqbuzarliklarning “yakka» profilaktikasini tashkil etishning asosiy yo‘nalishlari va chora-tadbirlari 165
5-§. Tuman (shahar) IIOFMB jamoat xavfsizligi xizmati rahbari va HPX bo‘lim boshlig‘i hamda katta inspektorlarining huquqbuzarliklarning “viktimologik” profilaktikasini tashkil etish 176
Nazorat uchun savollar..... 193
III BO‘LIM. ICHKI ISHLAR ORGNALARI HUQUQBUZARLIKLAR PROFILAKTIKASI XIZMATI XODIMLARINING DAVLAT ORGANLARI, JAMOAT TASHKILOTLARI VA FUQAROLAR HAMDA XOTIN-QIZLAR BILAN HAMKORLIKDAGI FAOLIYATI 197
VI BOB. TUMAN (SHAHAR) IIOFMB JAMOAT XAVFSIZLIGI XIZMATI RAHBARI VA HPX BO‘LIM BOSHLIG‘INING JISMONIY HAMDA YURIDIK SHAXSLARNING MUROJAATLARI BILAN ISHLASHNI TASHKIL ETISH VA MUVOFIQLASHTIRISH FAOLIYATI..... 197
1-§. Tuman (shahar) IIOFMB jamoat xavfsizligi xizmati rahbari va HPX bo‘lim boshlig‘ining jismoniy hamda yuridik shaxslarning murojaatlari bilan ishlashning huquqiy asoslari 197
2-§. Tuman (shahar) IIOFMB jamoat xavfsizligi xizmati rahbari va HPX bo‘lim boshlig‘ining jismoniy hamda yuridik shaxslarning murojaatlarini ko‘rib chiqishni tashkil etish tartibi 205
Nazorat uchun savollar..... 218
VII-BOB. TUMAN (SHAHAR) ICHKI ISHLAR ORGANLARI JAMOAT XAVFSIZLIGI MASALALARI BO‘YICHA O‘RINBOSARI – HUQUQBUZARLIKLAR PROFILAKTIKASI XIZMATI BO‘LIMI BOSHLIG‘INING DAVLAT ORGANLARI, JAMOAT TASHKILOTLARI VA FUQAROLAR BILAN HAMKORLIKDAGI FAOLIYATI..... 219
1-§. Tuman (shahar) Ichki ishlar organlari jamoat xavfsizligi masalalari bo‘yicha o‘rinbosari va huquqbuzarliklar profilaktikasi xizmati bo‘limi boshlig‘ining davlat organlari bilan hamkorlikdagi faoliyati..... 219
2-§. Tuman (shahar) Ichki ishlar organlari jamoat xavfsizligi masalalari

bo‘yicha o‘rinbosari va Huquqbuzarliklar profilaktikasi bo‘limi boshlig‘ining jamoat tashkilotlari bilan hamkorlikdagi faoliyati 229
3-§. Tuman (shahar) Ichki ishlar organlari jamoat xavfsizligi masalalari bo‘yicha o‘rinbosari Huquqbuzarliklar profilaktikasi xizmati bo‘limi boshlig‘ining fuqarolar bilan hamkorlikdagi faoliyati..... 235
Nazorat uchun savollar..... 239
VII-BOB. TUMAN (SHAHAR) ICHKI ISHLAR ORGANLARI JAMOAT XAVFSIZLIGI MASALALARI BO‘YICHA O‘RINBOSARI HUQUQBUZARLIKLAR PROFILAKTIKASI BO‘LIMI BOSHLIG‘INING HUJJATLASHTIRISH VA REJALASHTIRISH FAOLIYATI 240
1-§. Tuman (shahar) Ichki ishlar organlari jamoat xavfsizligi masalalari bo‘yicha o‘rinbosari Huquqbuzarliklar profilaktikasi bo‘limi boshlig‘ining hujjatlashtirish faoliyatining tushunchasi, hujjatlar turlari va ularni yuritish tartibi..... 240
2-§.Tuman (shahar) Ichki ishlar organlari jamoat xavfsizligi masalalari bo‘yicha o‘rinbosari – huquqbuzarliklar profilaktikasi xizmati bo‘limi boshlig‘ining rejalashtirish faoliyatining tushunchasi va tartibi 246
Nazorat uchun savollar: 258
IX BOB. TUMAN (SHAHAR) ICHKI ISHLAR ORGANLARI JAMOAT XAVFSIZLIGI MASALALARI BO‘YICHA O‘RINBOSARI VA HUQUQBUZARLIKLAR PROFILAKTIKASI BO‘LIMI BOSHLIG‘INING FAOLIYATIDA ILG‘OR ILMIY-TEXNIKA VOSITALARI VA AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARINING QO‘LLANILISHI..... 259
1-§. Tuman (shahar) Ichki ishlar organlari Jamoat xavfsizligi masalalari bo‘yicha o‘rinbosarining, huquqbuzarliklar profilaktikasi faoliyatida ilg‘or ilmiy-texnika vositalari va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish faoliyati 259
2-§. Tuman (shahar) Ichki ishlar organlari jamoat xavfsizligi masalalari bo‘yicha o‘rinbosari Huquqbuzarliklar profilaktikasi bo‘limi boshlig‘ining faoliyatida ilg‘or ilmiy-texnika vositalari va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish tartibi 269
Nazorat uchun savollar: 297

X BOB. TUMAN (SHAHAR) ICHKI ISHLAR ORGANLARI JAMOAT XAVFSIZLIGI MASALALARI BO‘YICHA O‘RINBOSARI VA HUQUQBUZARLIKLAR PROFILAKTIKASI BO‘LIMI BOSHLIG‘INING FAOLIYATI SAMARADORLIGINI BAHOLASH VA ULARNING FAOLIYATIDA HISOBDORLIK .. 298
1-§. Tuman (shahar) Ichki ishlar organlari jamoat xavfsizligi masalalari bo‘yicha o‘rinbosari va huquqbuzarliklar profilaktikasi bo‘limi boshlig‘ining faoliyati samaradorligini baholash tartibi 298
2-§. Tuman (shahar) Ichki ishlar organlari jamoat xavfsizligi masalalari bo‘yicha o‘rinbosari va huquqbuzarliklar profilaktikasi bo‘limi boshlig‘ining faoliyatini tashkil etish hisobdorligi 307
XI BOB. MAISHIY TURMUSH SOHASIDA ZO‘RAVONLIK BILAN BOG‘LIQ HOLDA SODIR ETILADIGAN HUQUQBUZARLIKLAR PROFILAKTIKASINING NAZARIY VA HUQUQIY ASOSLARI 313
1-§.Maishiy turmush sohasida zo‘ravonlik bilan bog‘liq holda sodir etiladigan huquqbuzarliklar tushunchasi va tasnifi 313
2-§. Maishiy turmush sohasida zo‘ravonlik bilan bog‘liq holda sodir etiladigan huquqbuzarliklar profilaktikasining huquqiy asoslari 329
Nazorat uchun savollar 339
QISQARTMALAR 342
GLOSSARIY 343
FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI 352
Asosiy adabiyotlar 352
Qo‘shimcha adabiyotlar 353
Normativ-huquqiy hujjatlar: 358
Elektron ta’lim resurslari 361

Maxmudov R.M.,
Ismailov I.,
Selimanova S.M.,
G‘ozibekov T.H.,
Axmedov I.B.,
Nizameddinxodjayev U.R.

ICHKI ISHLAR ORGANLARINING HUQUQBUZARLIKLAR PROFILAKTIKASI XIZMATI FAOLIYATINI TASHKIL ETISHNING HUQUQIY ASOSLARI

Darslik

Texnik muharrir: Murakayeva Z.
Korrektor: Qurbonov B.
Kompyuter verstkasi: Ravshanov U.

Bosishga ruxsat etildi 29.01.2024 Buyurtma № 19. Formati 60x84/16.
Times New Roman garniturasi bilan raqamli usulda chop etilgan.
Hajmi 23,0 sh.b.t. Adadi 30 nusxa.

O‘zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti bosmaxonasi